

Essaybundel

*Minor Inclusiviteit
in de stad*

Colofon

Copyright © 2024 Werkplaats Sociaal Domein Den Haag en Leiden

Auteurs: Joran Verberne, Frieda Steinbrecht, Ares Luengo Samà, Cece en student die anoniem wenst te blijven (naam bekend bij redactie).

Redactie: Jan-Martijn Knip, Justine le Clercq en Daniël Rambaran (De Haagse Hogeschool)

Eindredactie: Joost van Hoof (De Haagse Hogeschool)

Vormgeving en lay-out: Creja ontwerpen

Subsidienummer VWS: 90000845

ISBN: 9789083249162

NUR: 133

Alles uit deze uitgave mag, mits met bronvermelding, worden vermenigvuldigd en openbaar gemaakt. Deze uitgave is onderdeel van de Werkplaats Sociaal Domein Den Haag & Leiden, een samenwerkingsverband tussen regionale gemeenten en instellingen en de Hogeschool Leiden en De Haagse Hogeschool in samenwerking met het Ministerie van VWS.

Essaybundel

Minor Inclusiviteit in de stad

Voorwoord

Welkom bij deze bundeling van vijf essays, geschreven door hbo-studenten Social Work. Zij volgden in studiejaar 2023/2024 een half jaar de minor Inclusiviteit in de stad aan de Haagse Hogeschool. In die minor zoomen we in op hedendaagse uitsluitingsmechanismen die bepaalde groepen in onze samenleving extra hard treffen.

Deze bundel is het resultaat van een vrije opdracht waarin studenten de ruimte kregen om hun gedachten en ideeën te verkennen en uit te drukken over een actueel samenlevingsvraagstuk. In een wereld die voortdurend in beweging is, bieden deze essays een waardevol inzicht in de thema's en kwesties die hen vandaag de dag bezighouden.

Het centrale thema van de essays is inclusiviteit. In elk essay is te zien hoe belangrijk dit onderwerp is voor de nieuwe generatie. De auteurs gaan in op de verschillende dimensies van inclusiviteit, variërend van uitsluiting door armoede, door culturele verschillen maar ook door het kiezen van het beroep sekswerk. Uitsluiting heeft een diep effect op het welzijn van mensen, op toegankelijkheid tot instituties en op sociale rechtvaardigheid. Ook omvangrijke mondiale kwesties werden niet geschuwd, zoals het essay dat ingaat op de terugkeer van Syriëgangers, voor veel journalisten al een heikele zaak om over te schrijven, maar studenten schuwen de grote problemen niet. Deze essays weerspiegelen niet alleen hun persoonlijke ervaringen en waarnemingen, maar ook hun diepe betrokkenheid bij het bespreekbaar maken van hun zorgen en het creëren van een rechtvaardigere samenleving.

Door deze essays te lezen, krijgt u niet alleen een glimp van de begeestering en creativiteit van deze studenten, maar ook een indruk van de passies en zorgen die hen drijven. Ze nodigen ons uit om na te denken over onze eigen rol in de samenleving en om actief bij te dragen aan een inclusievere en duurzamere wereld.

Wij hopen dat deze bundel u inspireert, uitdaagt en een dieper begrip geeft van de perspectieven van de huidige generatie hbo-studenten. Moge hun woorden een bron van reflectie en motivatie zijn voor iedereen die streeft naar een betere toekomst.

Veel leesplezier!

Jan-Martijn Knip, Justine le Clercq en Daniël Rambaran

Deze bundel is een uitgave van de Werkplaats Sociaal Domein Den Haag – Leiden. Binnen de Werkplaats Sociaal Domein – waarvan er 15 zijn door heel Nederland – wordt gewerkt aan de positieverbetering van kwetsbare groepen. Het project Inclusief samen werken in de stad is onderdeel van de Werkplaats Sociaal Domein Den Haag – Leiden. Voor meer informatie over dit project:

<https://www.linkedin.com/company/werkplaats-hhs/>

<https://www.linkedin.com/company/werkplaats-sociaal-domein-zhn/>

<https://www.werkplaatssociaaldomeinzhn.nl/projecten/2023-inclusief-samenwerken-in-de-stad.html>

Essay

Iedereen een basisinkomen

Een stap naar sociale rechtvaardigheid

Minor Inclusiviteit in de stad

Januari 2024

Student Social Work - voltijd – Joran Verberne

Inleiding

In deze voortdurend veranderende wereld is het van belang om ervoor te zorgen dat de bestaande systemen gelijkheid en inclusiviteit bevorderen. Toenemende armoede is een gevolg van de bestaande systemen en is een groot probleem. Het is belangrijk om ons in te zetten voor een vermindering van armoede. Een van de methoden om hiernaar toe te werken is het basisinkomen. Een basisinkomen zorgt voor financiële zekerheid en bevordert inclusiviteit door een stap richting gelijkwaardigheid te zetten. In dit essay staat een verkenning naar aspecten van het basisinkomen waarbij inclusie centraal staat. Ook worden de voordelen van het invoeren van een basisinkomen benoemd. Hierbij wordt ook aandacht besteed aan de argumenten die genoemd worden tegen de invoering van het basisinkomen.

Kern

Wat is een basisinkomen?

Een basisinkomen is een gegarandeerd inkomen dat door de overheid aan individuen (van 18 jaar en ouder) wordt verstrekt zonder enige voorwaarden, waardoor ze in staat zijn om in hun basisbehoeften te voorzien. Ieder persoon in elk huishouden (ongeacht hun geslacht, afkomst, sociaaleconomische status (SES) e.d.) krijgt dus onvoorwaardelijk en maandelijks een bedrag waarmee zij in hun basisbehoeften kunnen voorzien.

Hiervoor maakt het niet uit welk vermogen een persoon bezit of hoe hoog zijn of haar inkomsten zijn en wordt sociale rechtvaardigheid en inclusie nagestreefd (FNV, z.d.).

Geschiedenis

In 1516 werd er al voor het eerst over een vorm van basisinkomen gesproken. De Engelse filosoof Thomas More legde in zijn boek 'Utopia' de link naar het basisinkomen. Hij benoemde dat niets mensen zal stoppen om te stelen, wanneer dit hun laatste middel is om voedsel te kunnen bemachtigen (Remmelink, 2019). Als iedereen dus een basisinkomen zou krijgen, dan zorgt dat ervoor dat mensen niet meer zullen stelen om in hun basisbehoefte te kunnen voorzien.

Studenten

Het leven voor de hedendaagse student is niet makkelijk. Door hoge studie- en huurkosten zijn zij genoodzaakt te lenen en moeten naast hun studie werken om hun hoofd boven water te kunnen houden. Het werk dat deze studenten naast hun studie uitvoeren betaalt doorgaans slecht, want de meeste studenten hebben een bijbaan voor het minimumloon. Sinds september 2023 is de basisbeurs geherintroduceerd. Dit is een stap in de goede richting, maar ontoereikend voor het verlichten van geldzorgen van studenten. Wanneer studenten vervolgens afgestudeerd zijn en als starter een woning proberen te vinden, blijkt dit ook obstakels met zich mee te brengen. Als starter is het namelijk erg lastig om een woning te vinden. Dat dit het geval is, blijkt ook uit het volgende citaat van Volkshuisvesting Nederland (z.d.):

De woningmarkt staat onder druk. Hierdoor hebben starters moeite een betaalbare en geschikte woning te vinden. De prijzen van koopwoningen zijn sterk gestegen, de wachtlijsten voor een sociale huurwoning zijn lang en er is een groot tekort aan betaalbare woningen.

Het is dan ook niet verrassend dat het aantal studenten die op late leeftijd (30+) nog bij hun ouders wonen fors is toegenomen. Deze financiële problemen kunnen stress, lichamelijke spanning, hoofdpijn en slaapproblemen veroorzaken (Van der Veer, Madern & Maussen, 2019). Dit kan tot gevolg hebben dat zij lagere cijfers halen door de geldzorgen, omdat zij meer moeten werken om zichzelf te kunnen onderhouden. Ook missen studenten met geldzorgen meer colleges en wordt vaker overwogen om met de studie te stoppen. In 2018 is een landelijk onderzoek uitgevoerd door het lectoraat Schulden en Incasso van de Hogeschool Utrecht. Dit onderzoek toonde aan dat veel studenten (40% van de 5000 studenten uit het onderzoek) weleens een brief van een deurwaarder heeft ontvangen, een betalingsregeling heeft moeten treffen of niet meer kon pinnen (HAN University of Applied Sciences, 2019). Al deze kosten en schulden waar studenten mee te maken hebben, zorgen ervoor dat zij een onzekere toekomst hebben.

Het basisinkomen biedt een mooie uitkomst. Door het basisinkomen hoeven studenten zich geen zorgen meer te maken om in hun basisbehoeften te kunnen voorzien en krijgen zij meer vrijheid om studies te kiezen die bij hen passen. Doordat de stressfactor van financiële onzekerheid wegvalt, kunnen zij de overige problemen beter het hoofd bieden.

Basisinkomen en armoede

Armoede leidt tot stress en uit onderzoek blijkt dat arme mensen vaker ongezondere leefpatronen hebben, onverstandige beslissingen nemen en hun kinderen minder goed opvoeden. Dit is een gevolg van het feit dat leven in constante armoede iemand zo'n 13 IQ-punten kan kosten (dit is vergelijkbaar met een nacht niet slapen of een alcoholverslaving) (Bregman, 2013). Dit komt doordat mensen in armoede alleen nog maar bezig zijn met overleven en de rekeningen die de volgende dag betaald moeten worden. Een basisinkomen zorgt er dus voor dat ook deze mensen weer verstandigere keuzes zullen maken. Mensen zijn vaak bang dat er met dat gratis geld drugs en alcohol gekocht zullen worden, maar uit een experiment van Rutger Bregman blijkt dat er meestal kleren, voedsel en medicijnen van worden betaald. Ook lijkt dit experiment aan te tonen dat er bedrijfjes mee worden opgestart. Onderzoekers van de Wereldbank toonden aan dat de alcoholconsumptie onder armen juist daalt als aan hen gratis geld wordt gegeven (Rommelink, 2019). Dit kan onder andere komen doordat stress vaak een reden is om meer te gaan drinken. Door alcohol voelen mensen zich prettiger en kunnen zij kortstondig aan de realiteit ontsnappen. Wanneer deze stressfactor weggenomen wordt, is het logisch dat hieruit een verminderde alcoholconsumptie volgt.

Betaalbaarheid

Een basisinkomen zou het huidige stelsel van toeslagen en uitkeringen kunnen vervangen, aangezien deze dan niet meer nodig zijn. Dit is een groot bedrag, waarmee het basisinkomen voor een groot deel betaald zou kunnen worden (FNV, z.d.). Er is discussie over wat de hoogte van een basisinkomen zou moeten zijn. Zo zijn er mensen die vinden dat het gelijkgesteld moet worden aan het minimuminkomen. Een basisinkomen moet er echter voor zorgen dat ieder individu een eigen woning kan bekostigen (koop- of huurwoning) en in hun eigen levensonderhoud kan voorzien. Dit betekent dat, indien iemand zaken als een televisie of auto wenst te bezitten, het noodzakelijk is om erbij te gaan werken. Er dient daarom ook rekening gehouden te worden met zaken als de woonlocatie, aangezien er steden zijn waar de prijzen een stuk hoger liggen dan andere steden.

Voordelen van een basisinkomen

Een basisinkomen heeft verschillende voordelen, zoals het verminderen van armoede en het vergroten van werkbereidheid (waarbij een basisinkomen ervoor zorgt dat mensen beroepen durven kiezen die beter bij hen aansluiten, omdat zij zich geen zorgen meer hoeven te maken over hun basisbehoeften). De positieve effecten van het invoeren van een basisinkomen blijken ook uit onderzoek waarbij alternatieven op het bestaande Nederlandse socialezekerheidsstelsel vergeleken worden met een basisinkomen. Een van die onderzoeken is genaamd 'Werkloos zijn, drie scenario's voor op de arbeidsmarkt (1988)' (gesponsord door het onderzoekscentrum van de Partij van de Arbeid), waarbij Paul de Beer de arbeidsmarkteffecten van de voortzetting van de huidige situatie vergelijkt met het beleid van de PvdA (verkorten van de werkweek tot 25 uur over een periode van 10 jaar) en de invoering van het basisinkomen. Volgens zijn berekeningen is er een vergelijkbare werkloosheid bij een voortzetting van de huidige situatie en bij het verkorten van de werkweek, maar kan de invoering van een basisinkomen de kans vergroten dat iedereen die wil werken ook een arbeidsplaats kan vinden (Groot en Van der Veen, 2000).

Rutger Bregman is een groot voorstander van het basisinkomen (hij heeft het boek 'Gratis geld voor iedereen' geschreven) en volgens zijn bevindingen kan een basisinkomen armoede verminderen en bijdragen aan een gelijkere verdeling van rijkdom (Rommelink, 2019). Hij vertelde in zijn TED-talk dat het idee van een basisinkomen wordt gesteund door zowel linkse als rechtse denkers. Hij benoemde dat er wereldwijd al experimenten uitgevoerd zijn waarbij iedere keer bleek dat het systeem van een gegarandeerd basisinkomen zorgt voor minder ongelijkheid, minder mensen in armoede, minder kindersterfte, lagere gezondheidskosten, lagere misdaadcijfers,

meer mensen die hun opleiding afmaken en een hogere economische groei. Een van zijn experimenten gaat over dertien dakloze mannen. Sommigen van hen leefden al meer dan veertig jaar op straat. Hierbij kaart hij aan dat hun aanwezigheid verre van goedkoop was. Denk aan de zorgkosten, gerechtskosten en politiekosten. Daarom besloot een lokale liefdadigheidsgemeenschap om het principe van gratis geld uit te proberen. Hierbij ontving elk van deze dertien dakloze mannen 3000 pond, zonder dat hier voorwaarden aan verbonden zaten. Zij mochten dus zelf besluiten wat zij met dit geld deden. Wat bleek? Ieder van deze mannen ging erg pragmatisch met het geld om en aan het einde van het eerste jaar nadat zij het geld hadden ontvangen, was er per persoon gemiddeld maar 800 pond uitgegeven. Zij hadden het geld bijvoorbeeld besteed aan een telefoon, een paspoort of een woordenboek. Ieder persoon had zijn eigen idee wat het beste voor hem was. Ook had na dit eerste jaar zeven van de dertien mannen het voor elkaar gekregen om een dak boven hun hoofd te krijgen en twee andere hadden een woning aangevraagd. Zij namen tuinier- of kooklessen en bezochten hun kinderen weer. Zij waren stuk voor stuk plannen aan het maken voor de toekomst (TEDx Talks, 2014).

Het lijkt er dus op dat het gratis geld hen in hun kracht heeft gezet en hen in staat heeft gesteld om weer grip op hun eigen leven te krijgen. Ook stelt hij dat het basisinkomen gaat over vrijheid. Vrijheid om zelf te kiezen hoe je leven in wilt richten en om 'nee' te kunnen zeggen (bijvoorbeeld tegen een laagbetaalde baan die je ongelukkig maakt of tegen een partner waar je afhankelijk van bent geworden om te kunnen leven).

Ook Guy Standing is een voorstander van het basisinkomen. Hij vertelt in zijn TED-talk over een experiment dat is uitgevoerd waarbij een groep achttien maanden lang een basisinkomen kreeg. Deze groep werd vergeleken met een vergelijkbare groep die dit basisinkomen niet kreeg. Uit dit experiment kwam naar voren dat het welzijn en de algehele gezondheid van de groep met het basisinkomen verbeterde, de productiviteit omhoogging en kinderen beter onderwijs kregen (TEDx Talks, 2017, 8:50). Daarbij onderschrijft ook hij dat dit gelijkheid en emancipatie bevordert (iedereen krijgt het basisinkomen) en mensen meer vrijheid krijgen om hun eigen keuzes te maken.

Sociale stelsel

Het huidige sociale stelsel biedt mensen met een laag of geen inkomen een hoge huur- en zorgtoeslag. Dit ontmoedigt mensen om weer te gaan werken of meer te gaan werken. Wanneer zij namelijk meer gaan werken en hiermee een hoger inkomen krijgen, vervallen deze toeslagen en/of moeten zij meer belasting betalen. Hierdoor gaan zij er financieel op achteruit wanneer zij (meer) werken. De systemen die dus bedoeld zijn om deze mensen te helpen zouden ervoor kunnen zorgen dat zij juist tegengewerkt worden om hogerop te komen. Dit sociale stelsel is ingewikkeld (allerlei toeslagen waar verschillende voorwaarden aan verbonden zijn), duur en fraudegevoelig (Remmelink, 2019).

Marije Remmelink (2019) geeft hier de volgende omschrijving over:

Daarbij veroorzaakt het een ware werkloosheidsindustrie waarin mensen werklozen proberen aan het werk te krijgen. De kosten van die activerende arbeidsmarktbeleid met al haar reïntegratieconsulenten, fraude-inspecteurs en andere ambtenaren is zo'n 6,5 miljard. En dat terwijl uit onderzoek blijkt dat maar liefst de helft van de programma's van dat beleid geen of zelfs een negatief effect hebben.

Het basisinkomen zou daarom een beter alternatief kunnen zijn dan het huidige sociale stelsel.

Hiermee hebben mensen ook meer vrijheid en energie om mantelzorg op zich te nemen of een studie te (gaan) volgen die zij zonder een basisinkomen nooit hadden kunnen betalen en/of de tijd voor hadden gehad. Ook biedt een basisinkomen bestaanszekerheid voor iedereen. Een gegarandeerd basisinkomen heeft tevens een positieve invloed op de arbeidsmarkt. Guy Standing benoemt in zijn TED-talk dat mensen die financiële zekerheid (zoals bij een basisinkomen) hebben beter met stress om kunnen gaan, toleranter en productiever zijn en juist meer werken (TEDx Talks, 2017, 5:00).

Dit zorgt voor een groter gemeenschappelijk welzijn. Verder benoemt hij in zijn TED-talk dat veel mensen zich zijn gaan realiseren dat een basisinkomen niet alleen mogelijk is, maar ook wenselijk en betaalbaar (TEDx Talks, 2017, 1:20).

Kritieken en tegenargumenten

Er zijn ook verschillende kritieken en tegenargumenten tegen het invoeren van een basisinkomen. Een van de voornaamste kritieken die altijd genoemd wordt gaat over de kosten. Veel mensen zijn bang dat een basisinkomen onbetaalbaar is. Het eerder door Rutger Bregman (TEDx Talks, 2014) genoemde experiment kostte 40.000 pond. Maar dit project heeft mensen een nieuwe kans op een waardig leven gegeven en het project heeft geld bespaard voor minstens zeven van die dertien mensen. Hieruit concludeerde het liberale magazine 'The Economist' dat de meest efficiënte methode om geld te investeren in daklozen simpelweg is om daklozen geld te geven. Er moet anders gekeken worden naar armoede. "Armoede is niet een gebrek aan karakter, maar een gebrek aan geld", aldus Rutger Bregman (TEDx Talks, 2014). Verder benoemt hij dat een econoom eens heeft berekend dat het uitroeien van armoede in Amerika zo'n 175 biljoen euro zou kosten. Dit is echter maar een kwart van het militaire budget van Amerika. Het is dus goed mogelijk om armoede uit te roeien. En na zo'n tien tot twintig jaar zou deze investering zijn vruchten afwerpen. Uitgaande van onder andere het eerder benoemde experiment zou deze investering namelijk biljoenen besparen op zorgkosten, er zal minder criminaliteit zijn én veel meer productieve burgers (TEDx Talks, 2014).

Een tweede kritiekpunt is dat mensen bang zijn dat andere mensen zullen stoppen met werken als zij gratis geld krijgen. Rutger Bregman (TEDx Talks, 2014) benoemt dat het daarom interessant is dat wanneer hij aan het publiek zou vragen of zij zouden stoppen met werken wanneer zij elke maand 1000 euro zouden krijgen, volgens zijn voorspelling zo'n 99 procent aan zal geven niet te willen stoppen met werken. De meeste mensen willen bijdragen aan de samenleving en wat van hun leven maken. Veel wetenschappelijke studies bevestigen ook dat mensen niet lui worden van het hebben van een basisinkomen. Een van de studies waaruit dit blijkt is een wetenschappelijk onderzoek door de Universiteit Leiden. Uit het onderzoek (dat bestond uit een reeks gedragsexperimenten) concludeerden Erik de Kwaadsteniet, Bastiaan Vuyk en Fenna Poletiek dat het invoeren van een basisinkomen er niet toe leidt dat mensen minder gaan werken (Janssen, 2022).

Invoering van het basisinkomen

Een basisinkomen is dus onvoorwaardelijk, maar er zou toch een clausele in opgenomen moeten worden waarin een maximum inkomen opgenomen wordt. Als iemand meer geld verdient dan volgens dit 'plafond' is vastgesteld, komt voor die persoon het basisinkomen te vervallen. Mensen die al grootverdieners zijn, hebben namelijk geen basisinkomen nodig om in hun basisbehoeften te kunnen voorzien en extra's te kunnen betalen. Als hun inkomen vervolgens weer daalt tot onder de inkomensgrens, moeten zij direct het onvoorwaardelijke basisinkomen weer toegekend krijgen. Deze clausele vermindert een mogelijke extra toename in het verschil tussen arm en rijk waartoe de invoering van een basisinkomen zou kunnen leiden.

Slot

Een basisinkomen voor iedereen kan armoede verminderen, gelijkwaardigheid nastreven, financiële stabiliteit bieden en werkbereidheid en keuzevrijheid vergroten. Dit kan ervoor zorgen dat mensen minder stress ervaren. Hiermee komt een inclusievere en rechtvaardigere samenleving dichterbij. Het is dan ook de verantwoordelijkheid van ieder individu om beleidsmaatregelen (zoals het basisinkomen) te overwegen, die bijdragen aan een samenleving waarin iedereen de kans krijgt om hun leven zo in te richten als zij dat van waarde achten.

Literatuurlijst

Bregman, R. (2013). Waarom arme mensen domme dingen doen.

Geraadpleegd op 19 december 2023, van <https://decorrespondent.nl/511/waarom-arme-mensen-domme-dingen-doen/cdce5ea3-e5cf-0fa9-0d3b-a03cb45859e9>

Bregman, R. [TEDx Talks]. (2014, 21 oktober). Why we should give everyone a basic income | Rutger Bregman | TEDxMaastricht. [Video]. YouTube.

Geraadpleegd op 21 december 2023, van https://www.youtube.com/watch?v=aIL_Y9g7Tg0&t=380s&ab_channel=TEDxTalks

FNV. (z.d.). Basisinkomen: De uitkomst voor de problemen op de arbeidsmarkt.

Geraadpleegd op 18 december 2023, van <https://www.fnv.nl/cao-sector/uitkeringsgerechtigden/campagnes/interessant-voor-jou/basisinkomen>

Groot, L. & van der Veen, R., (2000). Basic Income on the Agenda: Policy Objectives and Political Chances. Amsterdam University Press.

Geraadpleegd op 21 december 2023, van <http://www2.econ.uu.nl/users/l.groot/CLUES&LEADSTWO.pdf>

HAN University of Applied Sciences. (2019). STUDENTEN ERVAREN PSYCHISCHE DRUK DOOR GELDZORGEN.

Geraadpleegd op 8 januari 2024, van <https://www.han.nl/nieuws/2020/12/studenten-ervaren-psychische-druk-door-geldzorgen/>

Janssen, T., (2022). Werkbereidheid neemt niet af door basisinkomen.

Geraadpleegd op 4 januari, 2024, van <https://www.universiteitleiden.nl/nieuws/2022/01/werkbereidheid-neemt-niet-af-door-basisinkomen>

Madern, T., Maussen, E. & van der Veer, A. (2019). Financiële problematiek onder hbo-studenten.

Geraadpleegd op 12 januari 2024, van <https://www.kennisbundel.nl/kennisbank/artikel/financiele-problematiek-onder-hbo-studenten/>

Remmelink, M., (2019). Het basisinkomen: hoe duur is gratis geld?

Geraadpleegd op 20 december 2023, van https://maatschapwij.nu/sociaal/basisinkomen/?utm_term=&utm_campaign=NL+%7C+S+-+DSA&utm_source=adwords&utm_medium=ppc&hsa_acc=2574284583&hsa_cam=1138482200&hsa_grp=52593772946&hsa_ad=498955101054&hsa_src=g&hsa_tgt=dsa-19959388920&hsa_kw=&hsa_mt=&hsa_net=adwords&hsa_ver=3&gad_source=1&gclid=CjwKCAiAqNSsBhAvEiwAn_tmxaoZv5ZrCgu64wl2UgfZjx41wSHY031JfE3IGDt4uCwH5hpkcg1tahoChX4QAvD_BwE

Standing, G. [TEDx Talks]. (2017, 24 februari). Why everyone should have a basic income | Guy Standing | TEDxKlagenfurt. [Video]. YouTube.

Geraadpleegd op 22 december 2023, van https://www.youtube.com/watch?v=NNHAgXy5dxQ&ab_channel=TEDxTalks

Volkshuisvesting Nederland. (z.d.). Starters op de woningmarkt.

Geraadpleegd op 14 januari 2024, van <https://www.volkshuisvestingnederland.nl/onderwerpen/starters-op-de-woningmarkt>

Essay

Sexwork

Minor Inclusiviteit in de stad

Januari 2024

Student Social Work - voltijd – Frieda Steinbrecht

Aim and structure of this report

In an era of evolving social dynamics, a political shift to the right in many European Union member states and with it, a growing focus on social welfare, exploring social work organisations becomes paramount. During the course “Introduction to Social Work in the Netherlands”, the whole class made multiple field trips together to get insights on the different fields of social work and the most important social issues in The Hague. This report aims to compare two similar organisations in order to derive better insights for improved practices in both the Netherlands and Germany.

This report begins by listing the field trips that were done with the class, naming the selected organisation that this report will focus on and then dive deeper into the organisation by stating their mission and goals, their field of intervention, working methods, main activities, and their results. After that, an analysis will be made on how current social developments impact the organisation. Next, the similarities, differences and their explanations and consequences of a similar organisation from Germany will be described. The paper will conclude with lessons for Social Work both in the Netherlands and Germany.

Description of the field trips and selected organisation

The excursions included a visit to the Prostitution Information Centre (PIC) in Amsterdam, a brothel, a Christian organisation involved in sex work from Amsterdam, the Roemer Visscher College in The Hague, a walk through a neighbourhood in The Hague grappling with social challenges, and another walk at night, exploring places that have a meaning for the history of sex work in The Hague. These trips offered profound exposure to the operational landscapes of various social work entities within the Netherlands. This report focusses on the Prostitution Information Centre.

The selected organisation: Prostitution Information Centre

The Prostitution Information Centre (PIC) was founded in 1994 by Mariska Majoor, a former sex worker from Amsterdam. She saw the need for a facility like this and then decided to build the PIC. PIC is a non-profit organisation and located in the Red-Light district in Amsterdam. As a low threshold and informative institution, it is open not only to local sex workers, but to other interested citizens too.

Mission and goals

PIC is dedicated to supporting and empowering individuals, particularly those engaged in sex work, as outlined in its mission statement. The organisation aims to provide information, resources and a safe space to promote the rights and health of sex workers. Their mission emphasises the importance of support, education and a discrimination-free environment (PIC, 2024, "History" section). PIC wants to be a low-threshold institution that gives information from a biased point of view in favour of the sex workers, in order to fight against discrimination and stigmas. They see sex worker rights as human rights. Besides serving as an Information Centre, it also wants to be a safe haven for all individuals involved in sex work.

Field of intervention, working methods and main activities

The primary focus of PIC Amsterdam lies in providing information, education and counselling services for individuals involved in sex work. Another focus is educating student groups, journalists and tourists from all over the world. The organisation employs various methods, including personal counselling, workshops, lectures, and events to support sex workers. These services are aimed at strengthening the health, safety, and rights of these individuals. PIC is also networking with local politicians and the city. They are present at demonstrations and have written an open letter to the city government in the past, addressing the marginalised situation of sex workers and demanding more rights and safety for the sex workers. The biggest focus of PIC can still be described as having an open room for sex workers to come to, whether it be for getting information about legal matters or health, help with bureaucracy or just having a coffee and sitting down.

What is interesting is that the employees are all sex workers or former sex workers. This gives a peer environment and contributes to the safe space they want to create for the incoming sex workers.

Connections between PIC and current developments in the Netherlands

Analysis of the relationship between PIC and social developments

Amsterdam's iconic red-light district, a hub for sex workers visible in storefront windows, has been under scrutiny due to plans for relocation. The city administration is advocating for the removal of this district from the city centre to an industrial area, building an "Erotic Centre" there, far away from the centre. This initiative aims to address concerns related to disruptive behaviour from drunk and intoxicated tourists who visit the area, causing noise pollution and litter, among other issues (Euronews, 2023, "Netherlands" section).

The city's measures have already begun to impact the red-light district, notably through the reduction of operating hours. These changes directly affect the livelihoods of sex workers who rely on the district for their income. With shortened opening times and still having to pay the same amount of rent to the brothel owners, the earning potential for these workers diminishes significantly, posing economic challenges and uncertainties.

For organisations like PIC the potential relocation of the Red-Light District poses multifaceted consequences. PIC plays a crucial role in offering support, education, and a safe space for sex workers. The proposed changes could disrupt the accessibility and effectiveness of services provided by PIC, potentially limiting their reach, and hindering their ability to help and support their clients.

The displacement of the district might lead to the dispersion of sex workers to less regulated or more dangerous locations, raising concerns about the safety and well-being of workers.

Impact of Dutch policy and the welfare state on PIC

The Netherlands is undergoing a transition in its welfare state policies, changing from a social democratic model to a more liberal approach, the so-called participation society (Delsen, 2021, p. 21). This shift is characterised by reduced state welfare provisions, a withdrawal of government involvement, and a shift towards an emphasis on individual responsibility, neighbourhood aid, and self-help initiatives.

For PIC the altered landscape of Dutch welfare policies might entail nuanced implications. Given PIC's independence from government funding, the immediate financial impact might not be as pronounced as with state-supported entities. However, indirect effects could still shape PIC's operational environment.

While PIC may not rely on state funding, changes in social welfare policies and the reduced emphasis on state intervention might alter the broader framework within which PIC operates. This could manifest in changes in regulations, shifting community attitudes, or alterations in the availability of supporting services that PIC clients depend upon.

Moreover, the shift to individual responsibility and community aid might influence the expectations and demands placed on organisations like PIC. There could be a heightened need for PIC to foster community-based support initiatives, engage in collaborative efforts with local groups, residents and politicians or adapt its services to align with the evolving needs of sex workers emphasising self-reliance and empowerment. Strengthening ties with neighbourhood initiatives of collaborating with non-governmental organisations becomes increasingly relevant to enhance the reach and efficacy of PIC's services, ensuring they remain responsive to evolving needs.

The recent political shift towards more conservative ideologies in the Netherlands, exemplified by the success of politicians like Geert Wilders, bears potential implications for organisations like PIC.

Firstly, this political transformation might usher in alterations within the legal and regulatory framework. A conservative-leaning government could advocate for stricter controls or legislation impacting the sex work industry, potentially introducing restrictive measures that affect the operational dynamics within which PIC functions.

Additionally, the ascent of conservative political figures often coincides with a perpetuation of negative stereotypes and stigmatisation, something that PIC is fighting hard against. This could intensify social prejudices against sex workers, further marginalising this community and potentially impeding the support and services offered by organisations like PIC. Moreover, there's a likelihood of dwindling public support and resources for entities such as PIC. A conservative city administration might curtail funding or exhibit a more stringent stance towards organisations associated with the sex work industry, indirectly affecting PIC's ability to maintain its service and support networks. The acceptance of PIC by the residents could also decrease.

These potential implications underline the complex interplay between political ideologies and the operational landscape of organisations such as PIC. They emphasise the importance of adaptability and resilience in navigating the evolving socio-political climate to ensure continued support for sex workers.

Comparison with Hydra e.V.

Having examined the multifaceted impact of political shifts on PIC the third section, it is now time to come towards a comparative analysis. This chapter aims to compare the operational dynamics, approaches, and responses of PIC to a similar organisation from Germany. Hydra e.V. operates within a similar realm, advocating for the rights and well-being of individuals engaged in sex work.

It is a non-profit organisation founded in 1980 by dedicated women from various professions in Berlin. It was established as the first association advocating for sex workers in Germany. The organisation aims to promote the rights, health, and social equality of sex workers. Their objective is to enhance the living conditions of these individuals while combating discrimination and social stigma (Hydra e.V., 2024, "Unsere Ziele" section).

By putting the experiences, methodologies, and responses of these two organisations next to each other, this comparative exploration aims to find parallels, differences, and lessons that can illuminate the varying socio-political landscapes in the Netherlands and Germany, offering insights into the nuanced approaches adopted by organisations supporting sex workers in the middle of evolving social contexts.

Similarities and differences

The mission of Hydra e.V. and PIC is evidently similar. The focus of both organisations lies on improving living conditions, raising public awareness, and reducing social inequalities.

Another similarity is their participation in political happenings and their attendance to demonstrations and protests. At the visit of PIC there were protest signs by the door, and the employee also mentioned their political activity. Hydra e.V. joins the protest/march on the international women's day in Berlin each year. Furthermore, the reaction from residents and local politicians to the sex work districts is quite resembling, also directly shaping the surrounding atmosphere that PIC's and Hydra e.V.'s employees must work with. In Amsterdam, the city has been making plans to outsource the red-light district for some years, because of complaining residents on the poor behaviour of tourists. In Berlin there is a similar movement observable. Residents from the main sex work district "Kurfürstenstraße" have been complaining about rubbish, filth, and loud noises that they attribute to the sex workers and their clients. Some politicians have been making plans to make the district a restricted area where sex work is forbidden (Dierks 2019, "Prostitution in Berlin – Das Miteinander ist schwieriger geworden" section).

Differences between the two organisations include the backgrounds of the employees. PIC was founded by a sex worker herself, and to this day, mostly individuals with personal experience as sex workers are employed there. At Hydra e.V. some women have experience in sex work, but the team also includes social workers, administrative staff, and women with professional medical backgrounds. Another difference is in their field of action. While they both serve as a meeting centre, PIC conveys sex workers further to special counselling centres when it comes to more complex topics regarding laws or health. Hydra e.V. has two facilities in different locations, one being the counselling centre and one the Hydra café. The café primarily serves as a meeting point and an open room for sex workers to hangout, recover and be social. The counselling centre, their older location, is used as the more specific facility mainly for counselling.

Apart from being present in their facilities, Hydra e.V. is also doing outreaching social work, walking the streets of the main sex work district Kurfürstenstraße.

The funding of both organisations can be named is another difference. PIC is, according to their own statements after I contacted them, completely self-funded, apart from a small budget that they apply for each year from SWAD (Sex Worker Alliance Destigmatisation). Hydra e.V. on the other hand is getting an ongoing funding from public money since 1985.

Explanations for the differences

PIC's inception by a sex worker herself might have shaped its foundational philosophy, emphasising first-hand experiences within the sex work industry. This unique starting point likely influenced the organisational culture and staffing policy, prioritising individuals with personal sex work backgrounds. In contrast, Hydra e.V.'s evolution from a collective of dedicated women from diverse professions might have contributed to a broader approach in team composition, incorporating varied expertise over time. PIC's emphasis on employing individuals with sex work experiences might align with a core philosophical stance centred on authentic representation and direct understanding of sex workers' challenges. Conversely, Hydra e.V.'s decision to include professionals from various backgrounds might reflect a strategic vision aimed at offering a wider array of support services, combining specialised expertise with diverse perspectives to address multifaceted needs.

The organisational philosophies or strategies adopted by PIC and Hydra e.V. could have influenced their funding sources. PIC's stance of independence from government support aligns with their philosophy valuing autonomy and a specific mission, leading them to rely on donations. In contrast, Hydra e.V.'s decision to seek state funding could be a strategic choice to ensure stability, broader coverage of services, or a deliberate effort to align with governmental policies promoting social welfare initiatives.

Consequences and impacts of these differences

The diverse composition of the teams at PIC and Hydra e.V. might infer that PIC's approach potentially fosters a more intimate and empathetic environment due to the shared experiences of its team members. On the other hand, Hydra e.V.'s inclusion of diverse professionals might enable a wider range of specialised services and expertise, possibly offering a more comprehensive support system for sex workers.

The different strategies in their fieldwork (PIC's referral system versus Hydra e.V.'s outreach initiatives) bear varying impacts. PIC's approach ensures specialised assistance for intricate issues but might limit immediate accessibility for some sex workers. Hydra e.V.'s street outreach might provide broader accessibility.

For PIC, relying solely on donations might result in a higher degree of autonomy and flexibility in decision-making, allowing the organisation to maintain a specific focus on its mission without potential constraints imposed by government regulations. However, this funding model might also lead to financial instability or limited resources. Hydra e.V.'s reliance on government funding might ensure a more stable financial base, facilitating long-term planning, a stability in staffing, and the ability to offer a wider array of services, but it also influences the organisations autonomy, making them dependent on the state.

Lessons for social work in the Netherlands and Germany

Lessons can be drawn from the nuanced approaches adopted by these organisations. The specialised staffing policy of PIC, employing individuals with direct sex work experiences, highlights the value of authentic representation and empathy in service provisions. Conversely, Hydra e.V.'s diverse team composition showcases the strength of multidimensional expertise in addressing the multifaceted needs of sex workers.

The evolving socio-political landscapes in both countries call for adaptability and resilience within social work practices. The impact of shifting welfare policies in the Netherlands emphasises the need for innovative strategies to navigate reduced state welfare provisions, potentially altering the support ecosystem for vulnerable communities. Germany's social work scene might draw inspiration from the versatile approaches of PIC, considering the significance of fostering a cohesive yet multifaceted support network.

It is essential to recognise and respond to the evolving socio-political landscapes, adapting service provisions to align with changing policies and societal attitudes. Moreover, collaborations between governmental institutions, NGOs, and local communities become crucial in bridging gaps and ensuring holistic support for vulnerable groups like sex workers. The funding of PIC may seem unstable at first but giving the political right-wing shift and the trend of the participation society in the Netherlands, it would probably be very difficult to seek continuous funding by the city or the state. So maybe the independent standing that PIC has is to their advantage. It would be interesting to see if it could work the same in Germany.

Conclusion and future outlook

The comparative analysis between the Prostitution Information Centre (PIC) in the Netherlands and Hydra e.V. in Germany underscores the critical importance of understanding the intricate interplay between social work organisations, political landscapes, and the evolving needs of marginalised communities.

Both PIC and Hydra e.V. showcase distinctive yet impactful approaches to supporting individuals engaged in sex works, with PIC emphasising a peer-based model centred on personal experiences and empowerment, while Hydra e.V. adopts a multidimensional approach leveraging diverse expertise. These nuanced strategies highlight the value of authenticity, empathy, and multifaceted support systems in addressing the different needs of sex workers.

The impact of political shifts, such as the changing welfare policies and conservative ideologies, poses challenges and opportunities for these organisations. PIC's independent funding model offers autonomy yet potential financial instability, necessitating adaptability amid evolving political climates. Conversely, Hydra e.V.'s reliance on government funding ensures stability but might compromise autonomy and flexibility.

In conclusion, the journey through these organisations illuminates the significance of adaptability, empathy, and collaboration in addressing the evolving needs of marginalised communities. Embracing these principles will not only strengthen the support structures for sex workers but also pave the way for more inclusive and responsive social work practices in the future.

Bibliography

Amsterdam's red-light district relocation proposal sparks concerns (n.d.) Retrieved 8 January 2024, from the Euronews Website: <https://www.euronews.com/2023/03/08/amsterdams-red-light-district-relocation-proposal-sparks-concerns>

Delsen, Lei (2021, July). The demise of the participation society. Welfare state reform in the Netherlands: 2015-2020. Retrieved 8 January 2024 from the Netspar Website: https://www.netspar.nl/assets/uploads/P20210715_DP007_Delsen.pdf

Dierks, Benjamin (2019, January 7). Prostitution in Berlin. Das Miteinander ist schwieriger geworden. Retrieved 8 January 2024, from Deutschlandfunk Website: <https://www.deutschlandfunk.de/prostitution-in-berlin-das-miteinander-ist-schwieriger-100.html>

History of PIC (n.d.) Retrieved 8 January 2024, from the PIC Website: <https://pic-amsterdam.com/history/>

Unsere Ziele (n.d.) Retrieved 8 January 2024, from the Hydra e.V. Website: <https://www.hydra-berlin.de/verein/unsere-ziele>

Essay

Als derde generatie Marokkaan in Nederland leven

Minor Inclusiviteit in de stad

Januari 2024

Student Social Work - voltijd – wenst anoniem te blijven

Als derde generatie Marokkaan in Nederland leven

Leven als een derde generatie Marokkaan. Wij ervaren uitsluiting, culturele verschillen en stereotypen, maar niet zoals onze grootouders of ouders het hebben ervaren. Hoe men uitsluiting ervaart, hangt natuurlijk af van verschillende factoren. Het gaat ook om de specifieke omstandigheden waarin je opgroeit. In dit stuk ga ik hier dieper op in, met name hoe ik uitsluiting heb ervaren. Mijn persoonlijke verhaal als Marokkaan op een witte school in een willekeurig dorp in Noord-Brabant.

Ik maak onderdeel uit van de derde generatie van mijn familie die in Nederland woont. Mijn opa kwam in 1974 naar Nederland om te werken. Dit deed hij om mijn moeder en haar familie te kunnen onderhouden. Hij kwam van het platteland, als analfabeet en zonder enig beeld wat hem te wachten stond naar Nederland. Er ging een compleet nieuwe wereld voor hem open. Hij kreeg opeens te maken met een andere cultuur, andere taal en andere omgangsregels. Dat was best even wennen. Maar mijn opa kwam hier met een doel en dit heeft hij kunnen realiseren. Een paar jaar later heeft hij een paar van zijn kinderen en mijn oma naar Nederland laten komen. Mijn moeder is daarom voor het grootste deel van haar leven in Nederland opgegroeid. Maar wel op een andere manier dan ik, omdat haar ouders de taal niet beheersten, een

compleet andere cultuur gewend waren en daarom vaak afhankelijk waren van hun kinderen. Mijn moeder had hierdoor een heel andere rol in het gezin en huishouden dan ik nu heb.

Hierdoor verschillen mijn ervaringen veel met die van mijn ouders en al helemaal met die van mijn grootouders. Ik weet dat mijn ouders een sterkere band hebben met het land waarin zij zijn geboren. Ik weet dat mijn ouders ook een heel ander culturele identiteit hebben dan ik. Er is sprake van een soort cultuurclash. Dat is een situatie waarbij twee verschillende culturen met elkaar in aanraking komen (Berry J.W, 2005). Voor mij zijn dit de tradities en normen van mijn ouders tegenover de tradities en normen van de samenleving en omgeving waarin ik ben opgegroeid. Hierdoor voelde ik me weleens uitgesloten in de samenleving, maar ook binnen mijn eigen familie. Dat komt omdat ik een mix ben van zowel Marokkaanse als Nederlandse invloeden.

Natuurlijk ervaart iedereen het leven anders en mijn ervaring spreekt niet voor anderen. Er zijn veel onderzoeken gedaan die de uitsluiting van derde generatie Marokkanen belichten. Het is zo dat deze groep nog steeds te maken krijgen met discriminatie op basis van afkomst. Dat kan zich uiten bij bijvoorbeeld een sollicitatie of in het onderwijs (Centraal Bureau voor de Statistiek, 2022). Discriminatie kan voortkomen uit stereotypering en vooroordelen. Zelf ben ik in een dorp opgegroeid, waar een groot deel bestaat uit Nederlanders zonder migratieachtergrond. Alhoewel ik wel wat mensen met een migratieachtergrond op de basisschool kende, was het voor mij op de middelbare school toch heel anders. Ik ging naar een school waarbij heel veel mensen vrij weinig van mijn cultuur en achtergrond wisten. Ik kreeg te maken met veel vooroordelen. Het was daarom lastig om vriendschappen te sluiten en ik merkte toch dat ik dan bevriend raakte met mensen die ook een migratieachtergrond hebben. Als mens ben ik dan toch geneigd om bevriend te raken met mensen die zich hier ook in kunnen vinden. Maar in mijn eigen klas trok ik me toch wel vaak terug in mijn eigen bubbel. Ik ben absoluut niet op mijn mondje gevallen en op momenten dat ik voor mezelf moest opkomen deed ik dat. Maar het kostte ook heel veel moeite en het was ook zeker niet iets wat ik alleen wilde doen.

Af en toe word ik onderschat

Het was eigenlijk niet eerlijk dat mijn docent in groep 8 dacht dat de havo te lastig voor mij zou zijn omdat ik tweetalig opgevoed ben. Ik had helemaal geen moeite met woordenschat of spelling. Fijn dat mijn moeder voor mij opkwam. Gelukkig heb ik de havo met twee vingers in mijn neus gehaald. Maar stel je voor dat ik extra hard had moeten werken om het niveau te bereiken dat ik al had, omdat mijn moeder vanwege een taalkloof niet voor mij had kunnen opkomen. En het feit dat studenten met Marokkaanse achtergrond oververtegenwoordigd zijn op lagere onderwijsniveaus wijst erop dat er problemen zijn in het onderwijssysteem als het gaat om gelijke kansen en een eerlijke beoordeling (CBS, 2018). Dat vind ik niet eerlijk.

Ooit gehoord van het Pygmalion-effect?

Het Pygmalion-effect houdt in dat leerlingen presteren op basis van de verwachtingen die anderen van hen hebben. Als een docent geen vertrouwen heeft in jouw prestaties, kan dat zorgen voor een negatief zelfbeeld. Dit overkwam ook mij. Gelukkig heeft het mij niet tegengehouden om hard te werken aan het verwezenlijken van mijn dromen, maar het is wel blijven hangen en ik heb ook even getwijfeld of ik de havo wel echt aan zou kunnen.

Dit heeft zich op verschillende manieren bij mij geuit. Klasgenoten die eigenlijk niet van mij verwacht hadden dat ik goede punten zou halen op de havo. Ik zie er namelijk niet uit alsof ik iemand ben die zijn best doet. Een docent die bijvoorbeeld aan mij vroeg wat mijn ouders zouden doen als ik verliefd zou worden op een 'Nederlandse boer', zou ik dan mishandeld of uit huis gegooid worden? Zulke vragen kunnen best vervelend zijn als ze aan jou gesteld worden tijdens de les en de rest met nieuwsgierigheid wacht op een antwoord. Ik was toen sprakeloos, maar – mocht mijn oud-docent dit stuk ooit lezen –, ik heb het wel aan mijn moeder gevraagd die dag. Je wekte namelijk serieuze zorgen bij me op. En ook al zou mijn moeder het er niet mee eens zijn, ze zou me echt niet afmaken hoor. Zij voelt gewoon liefde voor haar kind, weet je wel? Natuurlijk is niet iedereen zo en hangt dit ook af van de houding van medestudenten en docenten. Maar het voelde weleens alsof ik deze vooroordelen moest doorbreken of zelfs mijn excuses moest aanbieden voor de acties van een terroristische groep aan de andere kant van de wereld. Dingen die niets te maken hebben met mij.

Leven met twee culturen

Los de van vervelende opmerkingen die ik soms kreeg, voelde ik mij vaak niet begrepen. Er is een soort kloof tussen beide culturen. Ik woon in Nederland. De Nederlandse cultuur is dus mijn dominante cultuur. Vergis je niet, hier ben ik trots op. Maar thuis heb ik een heel andere cultuur en godsdienst. Op vele manieren voelt het zelfs tegenstrijdig met de Nederlandse cultuur. Ik denk dat veel Marokkanen van mijn generatie het erover eens zijn dat je zowel in Marokko als in Nederland het gevoel kunt hebben dat je uitgesloten wordt. Je bent als het ware in beide landen een buitenlander. Ondanks het feit dat het opgroeien met twee culturen ook voor culturele diversiteit zorgt en het me ongetwijfeld ook heeft gemaakt tot de persoon die ik ben, kan het ook uitdagend zijn om te navigeren tussen de verschillende culturen en de verwachtingen die daarbij horen. Mijn ouders hebben het altijd belangrijk gevonden dat ik mijn weg zal vinden in deze samenleving, maar daarnaast vinden ze het ook belangrijk dat ik waarde hecht aan mijn cultuur en godsdienst. Zou ik daar te veel van afwijken, dan kan het thuis wrijving veroorzaken.

Het is natuurlijk ook zo dat een onvriendelijke schoolcultuur of het gebrek aan culturele sensitiviteit kan bijdragen aan het gevoel van uitsluiting die derde generatie Marokkanen ervaren op school (OECD, 2019). Ik ervaarde een gebrek aan inclusiviteit. En misschien hadden een paar lessen hierover tijdens maatschappijleer al veel kunnen helpen. Ik denk dat een school hier verantwoordelijkheid in heeft. Je wilt immers dat iedere leerling zich thuis voelt, toch?

Dat de omgeving veel invloed heeft op het gevoel uitgesloten te worden, is echt zo. Dat besef ik nu ik studeer in een grote stad. Iemand die opgroeit in een drukke stad, waar diversiteit normaal is, zal in een zekere mate ook uitsluiting kunnen ervaren. Maar wel op een andere wijze dan in een dorp. Als je in een wijk bent opgegroeid met inclusiviteit en veel verschillende culturen, ervaar je wel een bepaalde mate van saamhorigheid.

Nieuwe wereld

Tijdens mijn laatste jaar van de havo, toen ik op zoek was naar een vervolgopleiding die bij mij past, wist ik al dat ik voor een school zou kiezen die meer diversiteit had. Dat was voor mij echt een must. Ik had behoefte aan een nieuwe omgeving. Eerlijk gezegd wilde ik gewoon wat meer allochtonen zien. Is dat vreemd? Op mijn eerste dag op het hbo kreeg ik gelijk te maken met verschillende culturen en achtergronden. Er ging er een compleet nieuwe wereld voor me open. Ik besepte niet hoe belangrijk dit voor mijn persoonlijke ontwikkeling was. Eindelijk geen overlevingsdrift meer. Het is fijn om je begrepen en thuis te voelen in een groep met verschillende mensen. Het is voor mij ook waardevol om te leren in een omgeving waarbij je leert omgaan met verschillende perspectieven en verschillende achtergronden. Ik had en heb deze diversiteit echt nodig. Wat een verademing! Het delen van verschillende culturen heeft echt wel wat moois. Zo zie je maar dat de omgeving heel veel uitmaakt.

Samen zoeken naar een oplossing

Maar hoe creëer je dan een inclusieve leeromgeving? Hier zijn verschillende onderzoeken naar gedaan. Allereerst is bewustwording over stereotypen en vooroordelen belangrijk. Personeel maar ook studenten kunnen hier een training over volgen. Dit laat je ook reflecteren op je eigen gedrag (Paluck & Green, 2009). We hebben immers allemaal vooroordelen.

Moedig je leerlingen aan om deze stereotypen bespreekbaar te maken. Dit kan leiden tot discussies, maar hiermee moedig je wel aan om kritisch na te denken. Ik vond het niet altijd per se vervelend dat er sprake was van vooroordelen, ik vond het alleen vaak jammer dat er lacherig over gedaan werd en niemand er verder op inging. Dat lijkt mij een goed moment voor een docent om in te grijpen en te kijken waar deze vooroordelen vandaan komen en erover te praten (Pauker, Ambady & Apfelbaum, 2010).

Ik hoop dat dit stuk het bewustzijn kan vergroten over hoe belangrijk het is om een inclusieve omgeving op scholen te creëren. Ideaal is natuurlijk dat er een cultuur op school is waarbij respect en acceptatie voor alle leerlingen, ongeacht hun afkomst of religie, belangrijk is. Het doel van deze tekst is dat het delen van mijn eigen ervaring ervoor zal zorgen dat je spontaan het gevoel krijgt een training te gaan volgen over hoe je stereotypen en vooroordelen in het onderwijs kan verminderen. Probeer mensen een kans te geven om te bloeien tot de persoon die ze zijn. Een goede manier is in ieder geval om erover te praten, met zowel de mede-Marokkanen die dit ervaren, als de mensen die dit uiten.

Dit stuk is voor alle derde generatie Marokkanen, die naar school gaan en hetzelfde ervaren. Maak het bespreekbaar en praat over hoe het voelt. Ik weet dat het veel moeite en inzet vereist, maar dit is belangrijk voor alle minderheidsgroepen. Hallo, dit is zelfs belangrijk voor de vierde generatie Marokkanen die eraan komen. Dit is ook voor alle mensen die werken in het onderwijs, op welk niveau dan ook. We hebben jullie nodig om dit te doorbreken. Onderschat niet het effect dat jij hierop kan hebben. Alleen samen kunnen we deze verandering maken.

Literatuurlijst

Berry, J.W. (2005). Acculturation: Living successfully in two cultures. *International Journal of Intercultural Relations*.

Centraal Bureau voor de Statistiek, (2022). Gediscrimineerd gevoeld? CBS. Geraadpleegd op 10 januari 2024, van <https://www.cbs.nl/nl-nl/longread/statistische-trends/2022/gediscrimineerd-gevoeld?onepage=true>

Centraal Bureau voor de Statistiek, (z.d.). Hoe verschillen de opleiding en schoolkeuze naar migratieachtergrond? Geraadpleegd op 8 januari 2024, van <https://www.cbs.nl/nl-nl/dossier/dossier-asiel-migratie-en-integratie/hoe-verschillen-opleiding-en-schoolkeuze-naar-migratieachtergrond>

Paluck, E.L., & Green, D.P. (2009). Prejudice reduction: What works? A review and assessment of research and practice. *Psychological Science in the Public Interest*.

Pauke, K., Ambady, N., & Apfelbaum, E.P. (2010). Race salience and essentialist thinking in racial stereotype development

Essay

Sexwork

Minor Inclusiviteit in de stad
Januari 2024
Student Social Work - voltijd – Ares Luengo Samà

Introduction — PIC centre

This paper is based on a second field trip on 11 September to the Prostitutie Informatie Centrum (Prostitution Information Centre, PIC).

The Prostitution Information Centre in Amsterdam was founded in 1994 by the former sex worker Mariska Majoor. She aimed at challenging the stigma surrounding sex work, as she started to work in this sector when she was just 16 years old (Prostitution Information Centre in Amsterdam, n.d).

She was honoured in 2017, establishing a safe space for sex workers and an accessible venue for the curious, where everyone of our fieldtrip was hosted. Additionally, PIC facilitates educational events, including lectures like ours, and conducted tours through the Red-Light district.

Operating near a nice and gezellige [one of my favourite learned words in Dutch, can mean coziness] square in this area, it is a non-profit organisation that offers accurate information from the perspective of sex workers.

The organisation's overarching **mission** is to dispel stereotypes, provide information, and advocate for the rights of sex workers. (History | PIC AMSTERDAM, n.d.)

PIC is a dedicated organisation with the core **objectives of** establishing a platform for the empowerment of sex workers and challenging prevalent misconceptions surrounding sex work. Through first-hand experiences of people involved in the subject, PIC strives to reshape societal perspectives, rebut stereotypes and encourage a more enlightened conversation on the complicated intersections of sexuality and sex work (Mission | PIC AMSTERDAM, n.d.).

Their **working methods** are closely tied to their mission and the **main activities** I have mentioned above, serve as the means by which they present PIC to the broader Dutch society and beyond.

Nowadays, the outcomes of PIC can be influenced by various factors, like the community or policy decisions. My understanding of these results relies on information provided or published by them. For example, on 11 December 2023, they attended the ESWA conference in Brussels “Part of the Solution: sex work, public health and (de)criminalisation” (Wijers, n.d.).

According to the PIC professional that posted on the website column, it was remarkable to witness the convergence of sex workers, researchers, and health professionals in a single setting, actively listening and collaborating.

The trip was possible thanks to the Sex Work Alliance Destigmatisation (SWAD), another proof of the institution’s interconnectivity or collaborative efforts with others working in the same field.

Also, on 22 December 2023, Phoebe from the centre participated in the British podcast “SexonomicPodcast”, where the ins and outs of working in the Red-Light district were debated. Attached, you can find a link to the Twitter publication, which includes a fragment from the podcast.¹

Organisational Dynamic

To gain a comprehensive understanding of PIC’s role in Dutch society, it is crucial to examine the recent developments in sex work within the country.

We can deduce most of the information on the topic from last Dutch general elections’ results, whereby the Dutch population decided which ideas would govern the next few years.

“[...] Geert Wilders was headed for a massive parliamentary election victory Wednesday in one of the biggest political upsets in Dutch politics since World War II, and one that is bound to send shockwaves through Europe.” (Corder et al., 2023)

1 https://twitter.com/sexonomic_pod

This is one of the reasons why I find it important to delve deeper into the last elections, as they represent an unprecedented change rather than a change that occurred a long time ago. The results will impact all of society, particularly vulnerable groups, such as sex workers. There has always been a segment of Dutch society that did not accept sex workers, as we were informed during the field trip.

The following graphs display the results from 2021 and 2023 side by side for easy comparison.

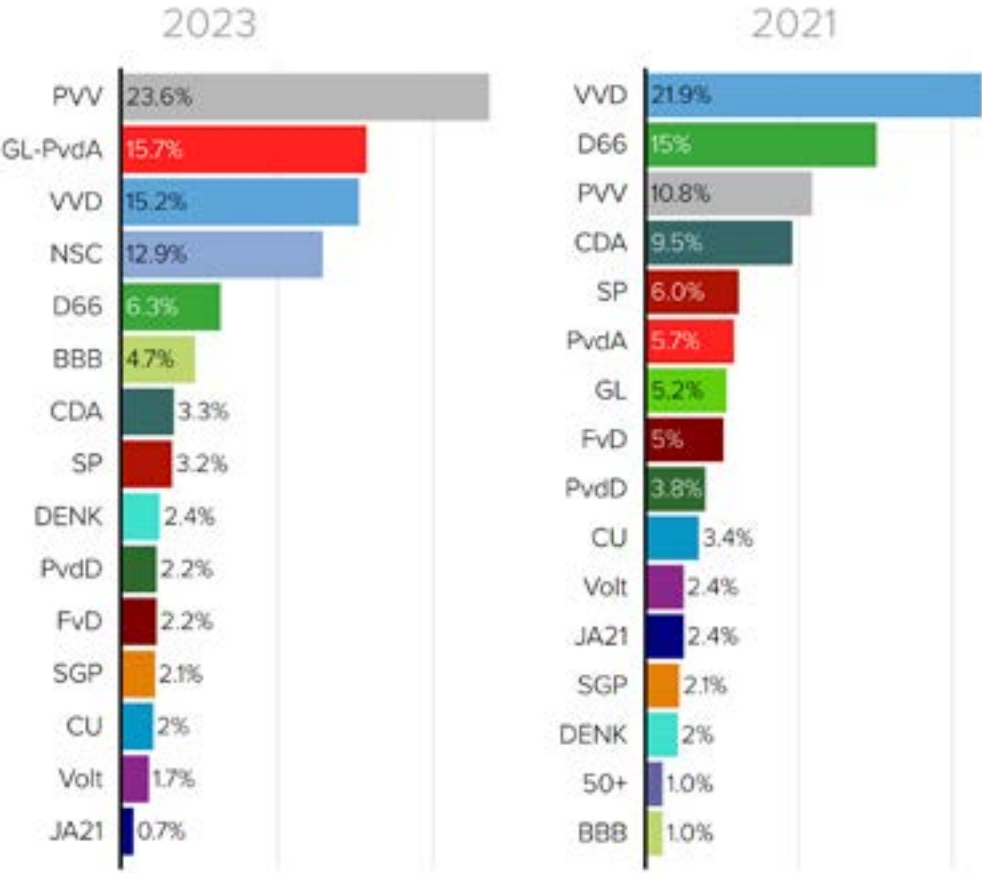

Image 1: Dutch election results (2021 & 2023)

Source: POLITICO Poll of Polls. Netherlands — 2023 general election
<https://www.politico.eu/europe-poll-of-polls/netherlands/>

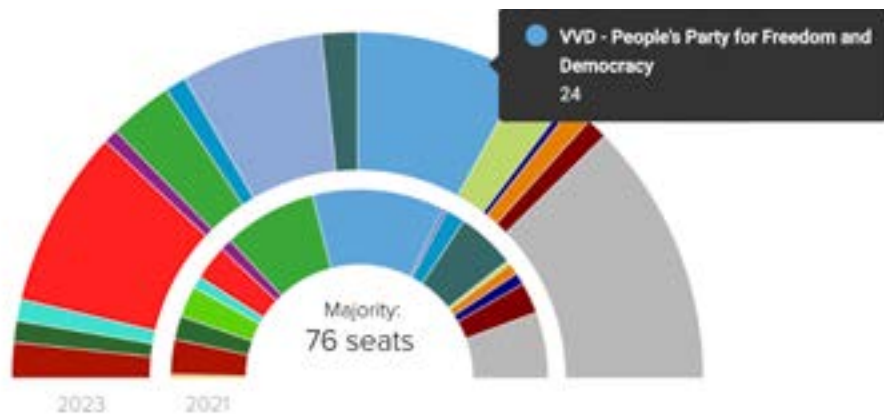

Image 2: People's Party for Freedom and Democracy Statistics (2021 & 2023)

Source: POLITICO Poll of Polls. Netherlands — 2023 general election

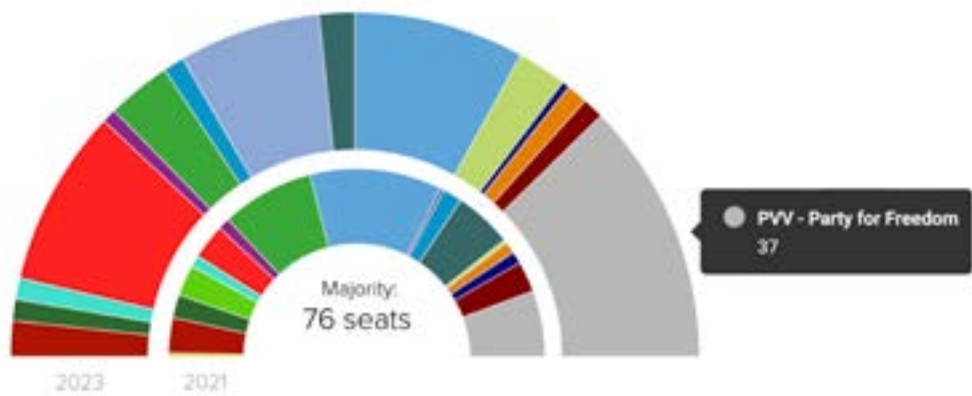

Image 3: Party for Freedom Statistics (2021 & 2023)

Source: POLITICO Poll of Polls. Netherlands — 2023 general election

The now-elected Geert Wilders left the VVD (People's Party for Freedom and Democracy) - the most voted party in 2021 - in 2006 to found his own party, where he began to share his anti-migrant and anti-Islam ideas.

Likewise , collected from the page written by Armida van Rij for Chatham House:

"This has gone hand-in-hand with his inflammatory anti-Islam rhetoric and a strong anti-EU sentiment, advocating for a so-called 'Nexit' since 2016."

Furthermore,

“The Freedom Party wants to halt military and financial support for Ukraine.”

This does not align with human rights and, consequently, impacts everyone affected by this, including sex workers and those implicated.

Human Rights, which we have talked about during our fourth lecture “Changing human wrongs into human rights”, are:

“Based on the fundamental principle that all human beings possess inherent dignity and that everyone is entitled to enjoy all human rights without distinction of any kind, such as race, colour, sex, language, religion, political or other opinion, national or social origin, property, birth or other status.”

There are significant direct threats to migrants, of which around sixty percent of sex workers are, due to their race, colour, language, religion and other factors, according to Humanity in Action in May 2014. A study conducted in 2009 revealed this statistic, and data collected by the National Library of Medicine between 2010 and 2019 further supports it, estimating that over half of sex workers come from other nations.

In the context of these challenges, if the most widely supported right-wing party is guided by anti-migration principles, this could potentially cultivate an attitude of rejection towards sex workers, diminishing their rights and imposing restrictions.

It could also mean a disconnection from the third generation of human rights, also studied during the course. In this context, there is a lack of collective harmony between two groups: the political party and its voting constituents, and the affected migrants, who do not come together.

It is equally significant to mention the welfare state, present in all levels of our lives in society. According to the Gösta Esping-Anderson division, this type of political party that identifies as liberal (and conservative) would lead to significant economic inequality among the residents of the Netherlands, and social boundaries, further segregating the wealthy and the poor. This is already a reality that could be exacerbated and affects all people.

Organización de TRABajadoras Sexuales (OTRAS)

Sex work in Europe

It is pivotal to mark the various legal models regarding prostitution across various European countries and beyond, for further understanding.

“Abolitionism”, present in Spain, Portugal, England, among others, criminalises both the supply and demand.

The “Neoabolitionist” model, adopted by France, Sweden, among others, criminalises the purchase of sexual services but not the supply.

The “Regulationists”, like the Netherlands and Germany, permit prostitution with regulations, while some prohibit brothels.

In some places, such as Liechtenstein and Russia, prostitution is entirely illegal and punishable. The Vatican City has no specific regulations on prostitution (Hermida, 2023).

Sex work in Spain

Finding a similar organisation operating in the same field of intervention in my own country (Catalonia, Spain) was challenging, especially since we don't share the same culture regarding prostitution.

Prostitution in Spain exists in a legal ambiguity, as it is neither explicitly legal nor illegal according to the country's legal texts. While there are references to prostitution, no specific article defines it as a legitimately legal or illegal economic activity.

However, certain related activities are explicitly prohibited:

Procuring: Individuals promoting or facilitating prostitution through violence, intimidation, or deceit can face imprisonment (2 to 5 years) and fines (12 to 24 months) under Section 187 of the Spanish Penal Code.

Human Trafficking: Section 177 bis of the Spanish Penal Code criminalises the capture, transportation, or reception of individuals through violence, intimidation, or deceit, with penalties of 5 to 8 years in prison for those involved in human exploitation.

Hiring Sexual Services from Minors: Soliciting, accepting, or obtaining sexual relations in exchange for payment from minors is illegal, with penalties ranging from 1 to 4 years in prison under Section 188.4 of the Spanish Penal Code.

Additionally, the Ley Mordaza or “Gag Law” in English (officially the Organic Law 4/2015), regulates prostitution in Spain. The law treats the solicitation or acceptance of paid sexual services in public areas near places frequented by minors as a serious offence, punishable by fines ranging from €601 to €30,000. The ongoing discussion regarding the reform of this law is still in progress (Hermida, 2023).

Given this data, we can affirm that sex workers in Spain constitute an unseen and vulnerable minority in society.

While studying this and doing research, I came across the syndicate OTRAS, the acronym of - originally in Spanish - Organización de TRABajadoras Sexuales (OTRAS) or Sex Workers Organisation.

OTRAS turns out to advocate for labour rights in sex work, addressing abuses, precarious contracts and lack of rights. Established in August 2018, it represents workers from various segments of the industry in Spain, with an emphasis on migrant trans women. OTRAS faces proposed criminalisation by the Spanish government, advocating for rights and combating stigma. It provides legal assistance, psychological support, and is involved in feminist activism, participating in the Beijing+25 platform. Challenges include responding to the pandemic and the ongoing struggle for recognition and rights in a challenging political environment. OTRAS aims to build an inclusive community and advocates for the abolition of exploitation without resorting to prison measures (Organización De Trabajadoras Sexuales OTRAS, 2021).

Similarities and differences

To gain a more understanding on a global perspective, this section is designed to present the similarities and differences between the Prostitution Information Centre and OTRAS, taking into account the peculiarities that being separate entities entails.

Similarities

▶ **Advocacy for Sex Workers' Rights:**

Both organisations share the common objective of advocating for the rights of sex workers. They address issues such as stigma, precarious working conditions, and the need for legal recognition.

▶ **Empowerment and Challenging Stereotypes:**

Both organisations work towards changing public perceptions. PIC has a mission to empower sex workers and challenge societal misconceptions surrounding sex work. Similarly, OTRAS aims to combat stigma and abuse while promoting the rights of sex workers.

▶ **Community Engagement:**

Both organisations emphasise community engagement and support. PIC operates as a non-profit organisation providing a safe space for sex workers and the curious. OTRAS, on the other hand, aims to build an inclusive community for sex workers.

▶ **Educational Initiatives:**

Both organisations engage in educational initiatives to raise awareness about the challenges sex workers face. PIC facilitates educational events, including lectures and tours through the Red-Light district. OTRAS is involved in feminist activism and participates in platforms like Beijing+25.

▶ **Response to External Events:**

PIC's outcomes can be influenced by factors such as community or policy decisions, as seen in their attendance at the ESWA conference in Brussels. OTRAS responds to challenges, including the impact of the pandemic, and engages in legal assistance and psychological support.

▶ **Media Engagement:**

Both organisations use media platforms to share information and engage with the public. For example, Phoebe from PIC participated in a British podcast, and OTRAS is involved in feminist activism and the Beijing+25 platform, mentioned in another of the similarities.

Despite operating in different countries and having unique challenges, PIC and OTRAS focus on empowering sex workers, challenging stereotypes, and advocating for their rights on various fronts.

Differences

▶ **Geographical Location and Focus:**

PIC is headquartered in Amsterdam, Netherlands, with its scope of intervention extending beyond the Dutch population. On the other hand, OTRAS, based in Spain, focuses on affairs within the Spanish context.

▶ **Founding and Mission:**

PIC was founded in 1994 by Mariska Majoor, a former sex worker, with a mission to challenge the stigma surrounding sex work, provide accurate information, and empower sex workers. While OTRAS was established not long ago in 2018 to advocate for labour rights in sex work, address abuse and combat stigma.

▶ **Legal models**

The fact that PIC is located in the Netherlands and OTRAS is in Spain signifies a different cultural context. While PIC adheres to a “Regulationists” legal model, allowing prostitution with regulations, OTRAS follows an “Abolitionism” legal model, criminalising both the supply and demand.

What primarily explains these differences is the variance in the sex work culture that each country owns.

In Spain, sex work operates in a legal gray area, with certain aspects decriminalised, leading to a diverse landscape that includes regulated brothels and independent workers. In the Netherlands, sex work is fully legalised, with a regulated industry that includes licensed brothels, mandatory health checks, and a focus on workers’ rights.

Socially, Spain tends to embody a more conservative and Catholic-influenced culture, which not only disapproves of this type of work but also harbours negative attitudes towards it. In contrast, the Netherlands fosters a more liberal and tolerant societal outlook, marked by greater acceptance of diverse lifestyles, including sexwork.

These cultural distinctions between European countries significantly impact the perception and integration of sex work into broader social norms in each country and may cause a division within European EU-policy. From my researching experience, the ambiguity lived in Spain results in a lack of knowledge. Therefore, it is a topic that remains more in the background, that not a lot of people dare or care to study or learn about, which adds more stigma to the topic.

Conclusion. Social Work practice

To conclude this project, I will discuss the points I noted during the excursion, which I perceive to be connected to social work and its practice.

In the first place, it was disconcerting not to see men in the windows of the Red-Light district. From a social worker's perspective, it still seems to perpetuate the objectification and sexualisation of women's bodies exclusively. This, in the end, only reinforces the same societal norms that we strive to challenge every day. This could be a point to research or work on if we want to change the idea of the exploited prostitute woman. The fact that men aren't seen there makes me question if this societal need that sex work theoretically works to relieve is only meant for men or other people attracted to women. If it's promoted as healthy, why isn't there more diversity, and why can you only see the same type of woman?

As a social worker, I have also felt assured to first-hand witness the control over sex work in the Netherlands, something I was unaware of until then. This demonstrates that regulated prostitution can exist, regardless of whether I personally support or oppose this activity.

I want to take this opportunity to mention that, as other world circumstances, being born and raised in a culture doesn't mean you can't question it. If you feel it doesn't represent you, you can and should voice your will. A practical example is in Spain, where bullfighting and its culturally known tradition are not legal throughout the entire country. In places like the Canary Islands, a law for animal protection was set.

I genuinely feel that I've learned a great deal from our classes and the dynamics that were created. Not only that, but I am especially grateful for the field trips, which I will always remember. I have shared my experiences, particularly the visit to a brothel, with friends back home, because I would have never imagined it to be the way it is.

I would like to personally express my gratitude to the lecturer of this subject, who ended up imparting us more than just academic knowledge; he taught us valuable life lessons. He has been an amazing lecturer, showing genuine care for us, when we were the ones who wanted to do more for him. I believe I am not alone in making this generalisation, as he left a lasting impact on our exchange semester here.

Bibliography

Corder, M., Casert, R., & Associated Press. (2023, November 22). Anti-Islam populist Geert Wilders heading for a massive win in Netherlands in a shock for Europe. Courthouse News Service. Retrieved 26 December 2023, from <https://www.courthousenews.com/dutch-vote-in-election-thriller/>

European Sex Workers' Rights Alliance. (n.d.). European Sex Workers' Rights Alliance. Retrieved 24 December 2023, from <https://www.eswalliance.org/>

Hermida, Á. (2023, March 8). ¿Es legal la prostitución en España? Qué dice la legislación al respecto en 2023. El Confidencial. Retrieved 28 December 2023, from https://www.elconfidencial.com/espana/2023-03-08/prostitucion-estado-legal-espana_3587676/

History | PIC AMSTERDAM. (n.d.). PIC AMSTERDAM |. Retrieved 15 November 2023, from <https://pic-amsterdam.com/history/>

Homel, L. (2023, December 4). The shocking Dutch election is done. The political maneuvering is just beginning. Atlantic Council. Retrieved 28 December 2023, from [https://www.atlanticcouncil.org/blogs/new-atlanticist/the-shocking-dutch-election-is-d-one-the-political-maneuvering-is-just-beginning/](https://www.atlanticcouncil.org/blogs/new-atlanticist/the-shocking-dutch-election-is-done-the-political-maneuvering-is-just-beginning/)

Kirby, P., & Holligan, A. (2023, November 23). Dutch election: Anti-Islam populist Geert Wilders wins dramatic victory. BBC. Retrieved 28 December 2023, from <https://www.bbc.com/news/world-europe-67504272>

MacGregor, M. (2023, November 23). Netherlands: Anti-migrant, anti-Islam party sweeps to victory. InfoMigrants. Retrieved 29 December 2023, from <https://www.infomigrants.net/en/post/53437/netherlands-antimigrant-antiislam-party-sweeps-to-victory>

Mission | PIC AMSTERDAM. (n.d.). PIC AMSTERDAM |. Retrieved 15 November 2023, from <https://pic-amsterdam.com/mission/>

Sex Work Alliance Destigmatization (SWAD). (n.d.). Sekswerk.info. Retrieved December 24, 2023, from <https://www.sekswerk.info/en/about-us/sex-work-alliance-destigmatization-swad>

Sex Workers' Everyday Security in the Netherlands and the Impact of COVID-19. (n.d.). NCBI. Retrieved 29 December 2023, from <https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pmc/articles/PMC9132353/>

Solanki, M. (2019, October 15). New rules for sex workers in the Netherlands: Legal age raised. IamExpat. Retrieved 29 December 2023, from <https://www.iamexpat.nl/expat-info/dutch-expat-news/new-rules-sex-workers-netherlands-legal-age-raised>

POLITICO Poll of Polls — Dutch polls, trends and election news for the Netherlands – POLITICO. (n.d.). POLITICO.eu. Retrieved 26 December 2023, from <https://www.politico.eu/europe-poll-of-polls/netherlands/>

Prostitution Information Centre in Amsterdam. (n.d.). Amsterdam.info. Retrieved 6 December 2023, from <https://www.amsterdam.info/prostitution/pic-amsterdam/>

Prostitution Information Centre. (n.d.). PIC AMSTERDAM | . Retrieved 15 November 2023, from <https://pic-amsterdam.com/>

¿Qué es OTRAS? Así es la organización de trabajadoras sexuales que el Gobierno ha registrado como sindicato. (2018, August 30). 20Minutos. Retrieved 30 December 2023, from <https://www.20minutos.es/noticia/3427249/0/que-es-otras-nuevo-sindicato-organiza-trabajadoras-sexuales/>

“Two Pairs of Gloves”: Sex Workers’ Experiences of Stigma and Discrimination in Healthcare Settings in Europe. (2023, December 4). European Sex Workers’ Rights Alliance. Retrieved 24 December 2023, from https://www.eswalliance.org/two_pairs_of_gloves_sw_experiences_stigma_discrimination_healthcare_europe

The Exotic Other in Prostitution: Ethnic Fault-lines in Amsterdam’s Sex Industry. (n.d.). Humanity in Action. Retrieved 29 December 2023, from https://humanityinaction.org/knowledge_detail/the-exotic-other-in-prostitution-ethnic-fault-lines-in-amsterdams-sex-industry/

The Exotic Other in Prostitution: Ethnic Fault-lines in Amsterdam’s Sex Industry. (2014, May). Humanity in Action. Retrieved 27 December 2023, from https://humanityinaction.org/knowledge_detail/the-exotic-other-in-prostitution-ethnic-fault-lines-in-amsterdams-sex-industry/

What a far-right surge in the Netherlands means for Europe. (2023, November 24). Chatham House. Retrieved 29 December 2023, from <https://www.chathamhouse.org/2023/11/what-far-right-surge-netherlands-means-europe>

Wijers, M. (n.d.). News and Photo’s | PIC AMSTERDAM. PIC AMSTERDAM | . Retrieved 24 December 2023, from <https://pic-amsterdam.com/news-and-photos/>

Essay

Terugkeer naar de realiteit

Minor Inclusiviteit in de stad

Januari 2024

Student Social Work - voltijd – Cece

Het verlaten van Nederland om in het paradijs terecht te komen. Onderdeel zijn van een islamitische samenleving. Dat werd hun beloofd. Maar enkele jaren later zitten deze Nederlanders vast in Syrië en zijn zij niet meer welkom in Nederland.

Veel van mijn Tunesische familieleden zijn vertrokken naar Syrië met de overtuiging dat zij daar deel zouden uitmaken van een prachtige islamitische samenleving en islamitische Syriërs te hulp zouden schieten.

Zij vertrokken met deze ideeën. Vervolgens bleek er sprake te zijn van veel geweld. De situatie daar bleek toch anders te zijn dan dat zij het zich hadden voorgesteld. Het was voor hen lastig om IS (Islamitische Staat) te verlaten. Zij gaven aan dat het vrijwel onmogelijk was.

Probleemstelling

Ik roep Nederland op om maatregelen te treffen door een terugkeerbeleid te ontwikkelen en te investeren in een programma gericht op deradicalisering.

Het complexe vraagstuk wat betreft de terugkeer van IS-strijders roept veel risico's op. Momenteel zitten de IS-strijders vast in voornamelijk Syrië. Mannen zijn verdeeld over verschillende gevangenissen. Vrouwen en kinderen zitten vast in detentiekampen.

Stel dat de IS-strijders gevangen blijven in Syrië, dan is er een mogelijkheid dat zij ontsnappen en IS zullen heropbouwen. Ook is het gezamenlijk vastzetten van de IS-strijders een risico. Het kan leiden tot een vorming van een nieuwe groepering. IS is immers op deze manier ontstaan (HLN, 2016).

Stel dat de IS-strijders wel naar Nederland komen om hier hun straf uit te zitten en vervolgens weer deel uit gaan maken van de samenleving. Dan is iedereen bang dat zij een dreiging vormen voor de veiligheid van Nederland en vanuit hier weer mensen zullen rekruteren. Net zoals België heeft ervaren met het terughalen van Oussama Atar.

Ook moet er rekening gehouden worden met de kinderen van de strijders. Ze zijn getraumatiseerd en geïndoctrineerd en sommigen van hen hebben al aangegeven liever in Syrië te blijven in de hoop op een hergroepering van IS.

Er zijn veel verschillende scenario's en veel hiervan brengen verschillende uitdagingen met zich mee, waarbij het soms niet gunstig lijkt af te lopen. Er zal een weloverwogen keuze gemaakt moeten worden.

Hoeveel Nederlanders zijn afgereisd en bevinden zich nog in de regio?

Bij de val van het kalifaat werden duizenden IS-strijders geconfronteerd met de realiteit van de door hen gemaakte keuzes. Zij hebben zich over moeten geven, waaronder duizenden Europeanen. In de gevangenis van de regio van Al-Hasakah zitten vijftien Nederlandse IS-strijders gevangen (Can, 2023).

Volgens de AIVD zijn er sinds 2012 ongeveer 300 personen vanuit Nederland naar Syrië en Irak afgereisd. Een derde van hen was vrouw. Ongeveer 105 van hen zijn overleden.

Ook bevinden zich in Syrië ongeveer 150 minderjarigen met een connectie met Nederland. Dit houdt in dat minstens één ouder de Nederlandse nationaliteit heeft. De kinderen zijn vaak geboren in Syrië.

Ongeveer 100 Nederlandse uitreizigers bevinden zich nog steeds in Syrië, Irak of Turkije. Hiervan bevindt een derde van de groep zich in de Syrisch-Koerdische kampen al-Roj of al-Hawl. In dit soort kampen bevinden zich voornamelijk vrouwen met hun kinderen, terwijl hun partners elders vastzitten. De overige uitreizigers zitten vooral vast in detentiecentra in Noord-Oost-Syrië. Dat zijn voornamelijk mannen (AIVD, sd).

Kinderen van de 'strijders'

Kinderen van de IS-strijders zijn geplaatst in detentiekampen. Deze kampen zijn gelegen in Syrië. Zij mogen dagelijks een aantal uur naar een rehabilitatiecentrum; hier worden speelactiviteiten georganiseerd. Ook hopen zij dat het rehabilitatiecentrum een deradicaliserend effect op de kinderen heeft. Zij zijn opgegroeid met de ideologie van IS en daar proberen de begeleiders bij het centrum de kinderen vanaf te helpen.

Het deradicaliserende programma zal een positief effect moeten hebben op de denkwijze van de kinderen en zal moeten voorkomen dat deze kinderen nog behoefte hebben aan betrokkenheid bij gewelddadige ideologieën.

In het rehabilitatiecentrum is er ook aandacht voor de emotionele en psychologische behoefte van de kinderen. Veel van deze kinderen zijn hun ouders verloren of hun ouders bevinden zich in de gevangenis.

Tijdens interviews merk je dat er sprake is van veel opgekropte woede bij de kinderen (Can, 2023). Zij zijn beïnvloed door de ideologieën van IS en zijn ervan overtuigd te weten wat goed is. De kinderen hebben te maken gehad met indoctrinatie. Zij hebben trainingen gevolgd om in de voetsporen te kunnen stappen van hun ouders. De kinderen geloven er zelfs nog in dat IS weer aan de macht zal komen.

Met initiatieven zoals het rehabilitatiecentrum, probeert men de kans tot heroprichting van IS in de toekomst te verkleinen. Het zal moeilijker worden dan men denkt, aangezien de kinderen de ideologieën mee hebben gekregen van hun ouders en getraind zijn om een bepaalde denkwijze te hebben (Can, 2023).

De VN-gezant voor Kinderen in Gewapende Conflicten, Virginia Gamba, gaf als standpunt aan dat de kinderen zo snel mogelijk teruggehaald moeten worden. Het huidige beleid, waarbij deze kinderen en hun moeders aan hun lot worden overgelaten, wordt als onmenselijk beschouwd (Huet, 2019).

Het waarborgen van mensenrechten, vooral van de onschuldige kinderen is in deze situatie van belang. Deze kinderen mogen niet de dupe worden van de keuzes die hun ouders hebben gemaakt.

Het recht op bescherming, zorg en een gezonde ontwikkeling van kinderen moet voorop staan, ongeacht de keuzes van hun ouders. De oproep voor het terughalen van deze kinderen benadrukt ook de gewenste veiligheid voor de kinderen. De leefomstandigheden in de kampen waarin de kinderen verblijven zijn verre van ideaal. Deze hebben te maken met ernstige problemen zoals overbevolking, een gebrek aan voedsel, de verspreiding van ziektes en ontoereikende medische voorzieningen (Defence for children, sd).

Herkrijging van de macht

In 2022 ondernam IS een poging om 4500 IS-strijders te bevrijden door een van de gevangenissen van de regio van Al-Hasakah aan te vallen. Ze veroorzaakten explosies voor de gevangenis en maakten twee gaten in de gevangensmuren. De aanvallen duurden ongeveer tien dagen met honderden doden tot gevolg. Het zorgde ervoor dat vele IS-strijders konden ontsnappen (NOS, 2022).

De omwonenden hebben veel familieleden aan deze aanval verloren en hebben er trauma's aan overgehouden. De gevangenis bevindt zich in het midden van een woonwijk.

Aan de hand van deze gebeurtenis kun je vaststellen dat de IS-strijders nog bezig zijn met een hervorming. De groep is zich nog steeds aan het inspannen om het kalifaat te herstellen.

Gerechtigheid

Er ontbreekt momenteel een functionerend rechtssysteem voor de berechting van deze gevangenen. Terughalen naar Nederland wordt gezien als gerechtigheid voor slachtoffers, omdat hier wel een rechtssysteem is.

Aangezien de Koerden met hun militaire groepering het kalifaat ten val hebben gebracht, zijn zij verantwoordelijk gesteld voor het gevangenhouden van de IS-strijders. Hoewel de Koerden het gebied momenteel onder controle hebben, is het onmogelijk om de strijders permanent vast te houden op hun grondgebied (Can, Retour Kalifaat - de erfenis van een slagveld, 2021).

De Koerden streven ernaar om duizenden strijders te berechten, maar momenteel hebben zij geen rechtsmiddelen om dit mogelijk te kunnen maken. De Koerden zijn bereid om zelf rechtbanken op te richten, want er zijn momenteel onvoldoende middelen om hen te berechten. Zij hopen op een internationaal tribunaal. De Koerden willen van de IS-strijders af. Zij zijn bang voor verdere radicalisering en het kost hen enorm veel geld om deze mensen gevangen te houden. Ondanks hun inzet worden de opgerichte rechtbanken niet erkend door de internationale gemeenschap. Dit zorgt voor verdere onduidelijkheid hoe dit probleem verder aangepakt kan worden (RTL nieuws, 2020).

Terugkeer

“De schending van internationale mensenrechten wordt duidelijk zichtbaar wanneer je bedenkt wat voor klimaat we op deze manier creëren. Als deze mannen nu aan hun lot worden overgelaten zonder enige vorm van rehabilitatie, zonder grondig onderzoek naar hun mentale toestand en de mogelijkheid van deradicaliseren, lopen we het risico dat ze zich verder radicaliseren, of mogelijk al diepgaand geradicaliseerd zijn. In mijn optiek is niets doen in deze situatie gevaarlijker.” - Jeffrey Jordan, advocaat internationale mensenrechten.

In 2022 zijn er 12 vrouwen en hun 28 kinderen teruggekeerd naar Nederland. De vrouwen werden bij aankomst direct aangehouden. Een van deze vrouwen kreeg een celstraf van drieënhalf jaar, waarvan een jaar voorwaardelijk. De kinderen werden overgedragen aan de Raad van de Kinderbescherming. Er zal gekeken worden naar leeftijden en in hoeverre zij zijn geradicaliseerd (NOS, 2022).

Ook werd er door minister Yeşilgöz, van het Ministerie van Justitie en Veiligheid, aangegeven dat dit niet snel weer zal gebeuren. Het is van belang om deze overweging toch te maken aangezien het uitstellen van beslissingen slechts een tijdelijke oplossing lijkt te zijn. Nederland moet zijn verantwoordelijkheid nemen aangezien de angst voor verdere radicalisering toeneemt. Het is vergelijkbaar met de vorming van IS in Kamp Bucca in Irak in 2003. Hier zouden wij als Nederland onze lessen uit moeten leren. Als de strijders samen vastzitten, zorgt dit voor meer onrust. Dit moet voorkomen worden.

Tijdens een gesprek met een van mijn tantes benadrukte zij dat het voor haar zoon onmogelijk was om terug te keren naar Tunesië. De samenleving daar wordt beïnvloed door sociale controle, waarbij iedereen elkaar in de gaten houdt. Mijn tante deelde mee dat haar zoon momenteel gevangen zit en geen idee heeft hoe zijn toekomst eruit zal zien. Zij gaf aan hem voor het laatst in 2021 te hebben gesproken.

Het is een onzekere toekomst en hij staat voor de gevolgen van de tragische keuzes die hij heeft gemaakt. Hij was zich niet bewust van enig kwaad en wilde deel uitmaken van een echte Islamitische staat. Waar hij in vrede en harmonie met zijn “broeders en zusters” een islamitische samenleving kon vormen ...

De EU houdt België in gedachte

De Belgische ervaring met het terughalen van de IS-strijder Oussama Atar laat zien dat hier echte risico's aan zijn verbonden. Atar was een dubbelspion en hij bleek, nadat hij werd teruggehaald naar België, nieuwe 'strijders' te rekruteren. Vervolgens bleek hij ook het brein te zijn achter de aanslagen in Brussel en Parijs (NOS, 2019). Hij keerde na één jaar in België te zijn geweest terug naar Syrië.

Deze situatie heeft het vertrouwen geschaad, aangezien veel IS-strijders beweren onschuldig te zijn. België heeft meer dan 600 uitreizigers gehad. Dat benadrukt het dilemma: kiezen voor de democratische rechtstaat en ze in de EU berechten of kiezen voor de nationale veiligheid.

Conclusie

Het is van belang dat er een aanpak komt rondom de terugkerende IS-strijders. Hierbij is het van belang om de veiligheid van de samenleving te waarborgen. Allereerst zal je ieder individu moeten evalueren en specifiek onderzoeken in hoeverre zij geradicaliseerd zijn en in hoeverre deradicaliseren mogelijk is.

Stel dat hier geen potentie is, dan zal Nederland hen zo lang mogelijk in detentie moeten houden, aangezien Nederland hen niet kan vasthouden bij de Koerden. Het wordt tijd dat Nederland de verantwoordelijkheid neemt en zorgt voor duidelijke afspraken en leert van de gemaakte fouten uit het verleden, met name die in Kamp Bucca.

Als er bij bepaalde individuen wel potentie is, is het van belang om een rehabilitatieprogramma te implementeren. Het is vooral belangrijk om per individu te kijken naar de behoefte en hierbij op maat een benadering toe te passen, denk hierbij aan psychologische ondersteuning, scholing gericht op deradicaliseren.

Een belangrijk aspect is om de internationale samenwerking te verbeteren. Door ervaringen te delen en praktijkverhalen met elkaar te delen en een gezamenlijke aanpak te creëren om veiligheid binnen de Europese Unie samen te waarborgen.

Ook is het van belang om de getraumatiseerde kinderen ondersteuning te bieden en hun belangen en welzijn hoog op de prioriteitenlijst te hebben staan.

Het uiteindelijke doel is het beschermen van mensenrechten, het waarborgen van veiligheid en het voorkomen van verdere slachtoffers.

Literatuurlijst

AIVD. (sd). Uitreizigers en terugkeerders. Opgehaald van www.aivd.nl:

<https://www.aivd.nl/onderwerpen/terrorisme/uitreizigers-en-terugkeerders#:~:text=Circa%20100%20Nederlandse%20uitreizigers%20zijn,minderjarigen%20met%20een%20Nederlandse%20link>.

Can, S. (Regisseur). (2021). Retour Kalifaat - de erfenis van een slagveld [Film]. Can, S. (Regisseur). (2023). Inside Kalifaat [Film].

Defence for children. (sd). Nederlandse kinderen in voormalig IS-gebied. Opgehaald van defenceforchildren.

HLN. (2016). Camp Bucca, de gevangenis waar IS geboren is: kleinste garnaal stapt er buiten als volleerd terrorist. Opgehaald van www.hln.be:

<https://www.hln.be/default/camp->

Huet, B. (2019). 'Haal kinderen van IS-strijders zo snel mogelijk terug naar Nederland'. Opgehaald van www.ad.nl:

<https://www.ad.nl/binnenland/haal-kinderen-van-is-strijders-zo-snel-mogelijk-terug-naar-nederland~accac02d/>

NOS. (2019). Brein achter aanslagen Brussel en Parijs. Opgehaald van www.ad.nl:

<https://www.ad.nl/buitenland/brein-achter-aanslagen-brussel-en-parijs-wilde-ook-aanslag-op-schiphol-plegen~a2b24fdb/>

NOS. (2022). Islamitische Staat probeert zichzelf weer op de kaart te zetten. Opgeroepen op 2023, van nos.nl: <https://nos.nl/nieuwsuur/artikel/2414859-islamitische-staat-probeert-zichzelf-weer-op-de-kaart-te-zetten>

NOS. (2022). Twaalf Nederlandse IS-vrouwen en hun 28 kinderen opgehaald uit Syrië.

Opgeroepen op 2023, van nos.nl: <https://nos.nl/artikel/2450620-twaalf-nederlandse-is-vrouwen-en-hun-28-kinderen-opgehaald-uit-syrie>

RTL nieuws. (2020). Koerden willen Europese IS-strijders zelf berechten. Opgeroepen op 2023, van www.rtlnieuws.nl:

<https://www.rtlnieuws.nl/nieuws/buitenland/artikel/5012841/koerden-strijders-islamitische-staat-berechten-rechtszaak>

